

VanderHelm Milieubeheer B.V.
Nobelsingel 2
2652 XA Berkel en Rodenrijs

T 010 249 24 60
F 010 249 24 70
I www.vdhelm.nl
E info@vdhelm.nl

BIC RABONL2U
IBAN NL56 RABO 0354 4306 45
K.v.K. 27233428
B.T.W. nr. NL8079.90.000.B01

Gemeente Pijnacker-Nootdorp
T.a.v. de heer R. Broekhuijzen
Postbus 1
2640 AA Pijnacker

Ons kenmerk: 20180161
Datum: 23 februari 2018
Behandeld door: Dhr. A. Kolders
Betreft: Briefrapport alternatieven in de omgeving en advies vleermuiskasten

Geachte heer Broekhuijzen,

Naar aanleiding van uw verzoek ontvangt u hierbij het briefrapport ten aanzien van geschikte alternatieve verblijfplaatsen voor vleermuizen in de omgeving van het toekomstige Gildehof aan de Burgemeester Winkellaan te Nootdorp. Voor het opstellen van dit briefrapport is een inspectie in de directe omgeving van het projectgebied uitgevoerd. Onderhavig briefrapport omvat de volgende onderdelen:

- Het beoordelen van mogelijk geschikte alternatieven verblijfplaatsen voor vleermuizen in de omgeving.
- Het bepalen van geschikte locaties voor het plaatsen van vleermuiskasten.
- Het inschatten van het aantal verblijfplaatsen van vleermuizen en de hoeveelheid te plaatsen vleermuiskasten.

Aanleiding

De aanleiding voor het uitvoeren van een inspectie naar geschikte alternatieven in de omgeving en het advies voor het nemen van mitigerende maatregelen, is het voornemen om de aanwezige panden in het projectgebied te slopen. Op 18 oktober 2017 is een risico-inschatting uitgevoerd en zijn de gebouwen in het projectgebied geschikt bevonden voor diverse soorten vleermuizen: de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en de ruige dwergvleermuis. De aanwezigheid van zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen kan op basis van de risico-inschatting niet worden uitgesloten. Om vast te stellen dan wel uit te sluiten dat verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn zal in de periode van mei tot september 2018 worden een onderzoek uitgevoerd naar vleermuizen conform het vleermuisprotocol (2017).

Doelstelling

Om vertraging van de sloop van de gebouwen zoveel als mogelijk te voorkomen en de risico's op een vervolgtraject in te schatten is een onderzoek uitgevoerd naar geschikte alternatieven verblijfplaatsen voor vleermuizen in de omgeving en wordt een advies gegeven over het treffen van mitigerende maatregelen voor vleermuizen. Wanneer vleermuizen gebruik maken van het gebouw leidt de sloop tot overtreding van de Wet natuurbescherming. Mogelijk is het hiervoor noodzakelijk om een ontheffing bij het bevoegd gezag (provincie Zuid-Holland, uitvoerende instantie: Omgevingsdienst Haaglanden) aan te vragen. Daarnaast dient rekening te worden gehouden met een lange gewenningsperiode wanneer tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen voor vleermuizen moeten worden aangeboden.

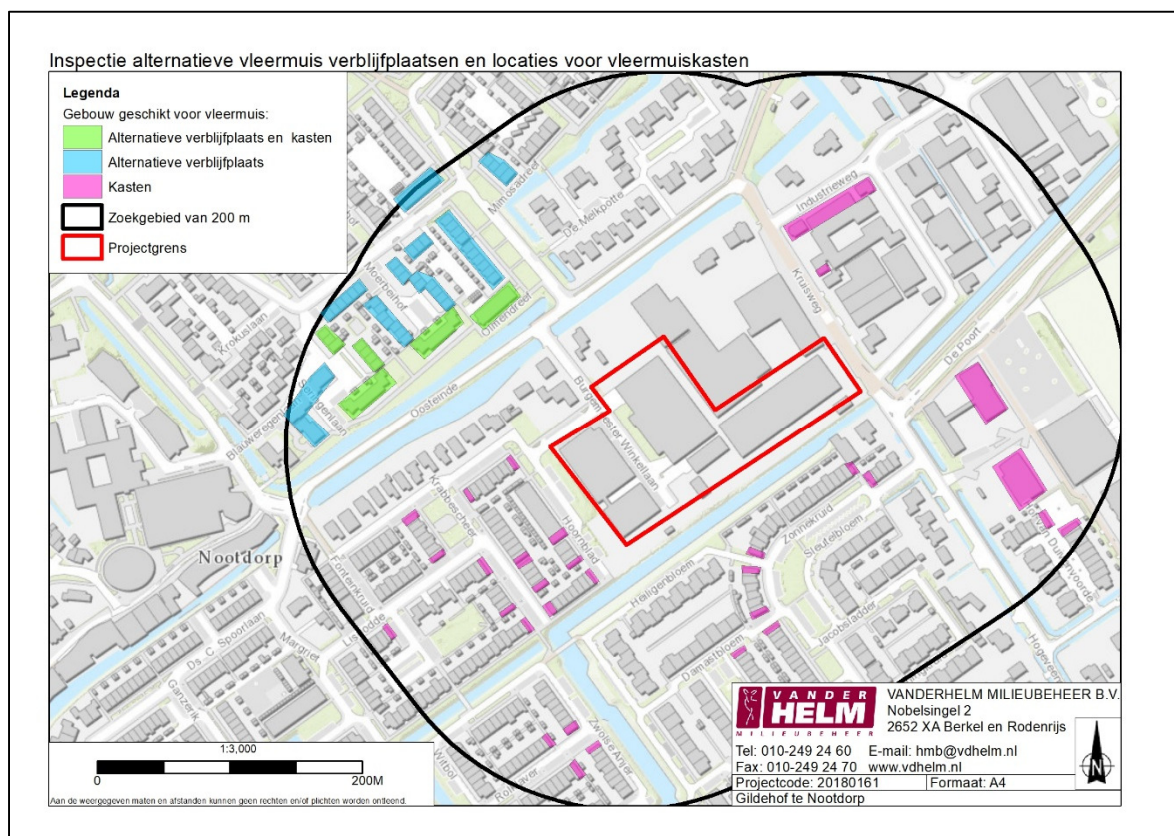
Methodiek locatiebezoek

Op 7 februari 2018 is door een deskundig ecooloog (A. Kolders) een veldbezoek in de omgeving van het projectgebied uitgevoerd. Gekeken is naar gebouwen in de omgeving die geschikt zijn voor alternatieve verblijfplaatsen. Een op het oog waargenomen opening, scheur, kier of open stootvoeg is niet altijd toegankelijk voor vleermuizen, door bijvoorbeeld mogelijk uitgevoerde na-isolatie. Bepaald is of de gebouwen die geschikt 'lijken' als alternatieven, ook daadwerkelijk geschikt zijn. Dit is uitgevoerd door eerst te kijken of zichtbare gaten (openingen, scheuren, kieren of open stootvoegen) te zien zijn waar isolatiemateriaal in is gespoten. Vervolgens is met een stalen pin/spaak gecontroleerd of isolatiemateriaal aanwezig is, door te prikken in de openingen of open stootvoegen. Indien isolatiemateriaal aanwezig is kan dit direct worden gevoeld/aangetoond. Wanneer in de stootvoeg de binnenmuur wordt geraakt kan geconstateerd worden dat er geen spouwmuurisolatie aanwezig is. Daarnaast is gekeken naar mogelijke locaties voor het plaatsen van vleermuiskasten. Het zoekgebied bevindt zich binnen een straal van 200 meter rondom het projectgebied.

Geschikte locaties moeten voldoen aan de volgende eisen uit het Kennisdocument BIJ12 Gewone dwergvleermuis (2017) en Kennisdocument BIJ12 Ruige dwergvleermuis (2017): de locatie dient minimaal 3 meter hoog te zijn, een vrije aanvliegroute te hebben en vrij te zijn van beschijning door kunstlicht.

Resultaten geschikte alternatieven vleermuizen

Binnen een straal van 200 meter rond de projectlocatie zijn diverse geschikte gebouwen die kunnen fungeren als alternatieve zomer-, paar- en winterverblijfplaatsen. In de omgeving staan veel gebouwen met mogelijkheden in de vorm van open stootvoegen, gaten en kieren naar vrije spouwruidten. Op afbeelding 1 zijn de geschikte alternatieven aangegeven met een groen en blauwe kleur.

Afbeelding 1: Locaties geschikte alternatieven en plaatsen van vleermuiskasten

- Rode lijn: begrenzing projectgebied
- Zwarte lijn: scopelij 200 meter rondom projectgebied
- Paars gearceerde gebouwen: alleen geschikt voor het plaatsen van platte vleermuiskasten
- Blauw gearceerde gebouwen: geschikt als alternatieve verblijfplaats en voor het plaatsen van platte vleermuiskasten
- Groen gearceerd gebouw: geschikt als alternatieve verblijfplaats door de aanwezigheid van open stootvoegen

Paars gearceerde gebouwen

De paars gearceerde gebouwen op afbeelding 1 zijn geschikt voor het plaatsen van platte vleermuiskasten. Deze gebouwen zijn geschikt, omdat de kasten op minimaal 3 meter hoogte kunnen worden opgehangen, een vrije aanvliegeroute aanwezig is en de locatie vrij is van beschijning door kunstlicht. Tijdens het veldbezoek is geconcludeerd dat de muren spouwmuurisolatie bevatten, waardoor de aanwezige openingen en open stootvoegen niet geschikt zijn als alternatieve verblijfplaats. Een foto-impresie van de gebouwen is weergegeven op afbeeldingen 2 en 3.

Afbeelding 2: Een voorbeeld van een gebouw die geschikt is voor het plaatsen platte vleermuiskasten binnen 200 meter van het projectgebied.

Afbeelding 3: Een voorbeeld van een gebouw die geschikt is voor het plaatsen platte vleermuiskasten binnen 200 meter van het projectgebied.

Blauw gearceerde gebouwen

De blauw gearceerde gebouwen in afbeelding 1 zijn geschikt als alternatieve verblijfplaats voor vleermuizen. Tijdens het bezoek is geconcludeerd dat de muren open stootvoegen bevatten en hier geen spouwmuurisolatie aanwezig is. De gebouwen zijn daarmee geschikt als alternatieve zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaats. Daarnaast zijn deze gebouwen ook geschikt om platte vleermuiskasten aan te bevestigen. Deze gebouwen zijn geschikt, omdat de kasten op minimaal 3 meter hoogte kunnen worden opgehangen, er een vrije aanvliegroute aanwezig is en vrij van kunstlicht. Een foto impressie van de gebouwen is weergegeven op afbeeldingen 4 en 5.

Afbeelding 4: Een voorbeeld van een gebouw die een geschikte spouwmuur heeft en geschikt is voor het plaatsen platte vleermuiskasten binnen 200 meter van het projectgebied.

Afbeelding 5: Een voorbeeld van een gebouw die een geschikte spouwmuur heeft en geschikt is voor het plaatsen platte vleermuiskasten binnen 200 meter van het projectgebied.

Groen gearceerd gebouw

De groen gearceerde gebouwen in afbeelding 1 zijn geschikt als alternatieve verblijfplaatsen voor vleermuizen. Tijdens het bezoek is geconcludeerd dat de muren open stootvoegen bevatten en hier geen spouwmuurisolatie aanwezig is. Vanwege de geringe afstand tot het projectgebied en de vergelijkbare hoogte van de gebouwen zijn deze gebouwen geschikt als alternatieve zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen. Een foto impressie van de gebouwen is weergegeven op afbeelding 6 en 7.

Afbeelding 6: Een voorbeeld van een gebouw die een geschikte spouwmuur heeft

Afbeelding 7: Een voorbeeld van een gebouw die een geschikte spouwmuur heeft

Conclusie alternatieven in de omgeving

Op basis van het veldbezoek is geconcludeerd dat geschikte alternatieve zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen in de omgeving van het projectgebied aanwezig zijn waar vleermuizen tijdens de werkzaamheden eventueel naar kunnen uitwijken. Of deze alternatieven voldoende zijn is afhankelijk van het aantal aangetroffen verblijfplaatsen gedurende het nog uit te voeren onderzoek. Net ten noorden van het projectgebied zijn diverse gebouwen aanwezig die geschikt zijn als alternatieve verblijfplaats voor vleermuizen. Vanwege de afstand tot het projectgebied en hoogte van deze gebouwen is het aannemelijk dat de vleermuizen tijdens de werkzaamheden kunnen uitwijken naar deze gebouwen. De gebouwen in de omgeving van het projectgebied staan in verschillende richtingen georiënteerd, waardoor veel verschillende mogelijkheden voor vleermuisverblijfplaatsen ontstaan.

Advies mitigerende maatregelen vleermuizen

In periode tussen het sloop en nieuwbouw (tijdelijke situatie) dienen alternatieve verblijfplaatsen aanwezig te zijn. Aanvullend op de reeds aanwezige alternatieven in de omgeving kunnen hiervoor vleermuiskasten worden opgehangen. Vervolgens kan na een gewenningsperiode een pand worden gesloopt met daarin verblijfplaatsen. In de nieuwbouw dient vervolgens permanente mitigatie (vleermuisverblijven) te worden aangebracht.

Op basis van de ligging van het projectgebied en de geschiktheid van de gebouwen is door een deskundig ecoloog een globale inschatting gemaakt van de te verwachten verblijfplaatsen van vleermuizen. Geschat wordt dat in het projectgebied circa 3 zomer- en of paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis aanwezig zijn die ook tijdens milde winters door dezelfde individuen kunnen worden gebruikt. Op basis van het soortgericht onderzoek wordt aangetoond dan wel uitgesloten of verblijfplaatsen aanwezig zijn, om welk type verblijfplaats dit gaat en om welke soort vleermuizen. Per aangetroffen verblijfplaats dienen 4 alternatieven te worden aangeboden. Op basis van deze globale schatting wordt geadviseerd om alvast 12 platte vleermuiskasten op te hangen. Deze tijdelijke vleermuiskasten moeten een geruime tijd voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden opgehangen worden zodat vleermuizen hieraan kunnen wennen. Om vertraging van het project te voorkomen wordt geadviseerd om de kasten zo spoedig mogelijk op te hangen. De gewenningsperiode voor paarverblijfplaatsen is 6 maanden en voor zomerverblijfplaatsen 3, waarbij alleen de maanden in het actieve seizoen van de vleermuizen tellen. Dit seizoen loopt van april tot en met oktober. Indien er ruimte is in de planning kan gewacht worden met het ophangen van de kasten tot het onderzoek is afgerond (oktober/ november 2018). Dan is duidelijkheid om hoeveel vleermuiskasten het exact gaat.

Massawinterverblijfplaatsen en kraamverblijfplaatsen

Voor het realiseren van alternatieve massawinterverblijfplaatsen en kraamverblijfplaatsen zijn geen standaardoplossingen beschikbaar. Als uit onderzoek blijkt dat dergelijke verblijfplaatsen aanwezig zijn is maatwerk nodig om de mitigatie uit te voeren.

Vervolgstappen

Geadviseerd wordt om in overleg met een deskundig ecooloog een beslissing te nemen over de uit te voeren mitigerende maatregelen naar aanleiding van het advies in onderhavig briefrapport. De daadwerkelijk te realiseren mitigatie is afhankelijk van de planning van de opdrachtgever en de bereidheid van eigenaren om vleermuiskasten aan hun gebouwen op te laten hangen. Het advies voor het aantal op te hangen vleermuiskasten is gebaseerd op een globale schatting. Het daadwerkelijk benodigde aantal is na uitvoering van het volledige onderzoek bekend. Om vertraging te voorkomen wordt geadviseerd om zo spoedig mogelijk 12 platte vleermuiskasten op te hangen. Een andere optie is om het volledige onderzoek af te wachten en daarna te bepalen hoeveel kasten exact noodzakelijk zijn. Hierdoor schuift de gewenningsperiode en start van de werkzaamheden naar achteren.

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn geweest.

Met vriendelijke groeten,
VanderHelm Milieubeheer B.V.

Gecontroleerd door:

Mevr. M. Kortlever-Boer MSc.

Vrijgegeven door:

Dhr. ing. A.A. Heijboer

